

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: wtorek, 20, styczeń 2026 15:40

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 420

Podczas spotkania Zarządu Związku Powiatów Polskich, które odbyło się 19 stycznia 2026 r. w Warszawie, omówiono kluczowe wyzwania stojące przed powiatami i miastami na prawach powiatu w obszarze ochrony zdrowia, rynku pracy oraz finansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Obrady zakończyły się wypracowaniem trzech stanowisk programowych, które wyznaczają kierunki dalszych działań Związku wobec administracji rządowej i parlamentu.

System ochrony zdrowia – potrzeba natychmiastowych działań naprawczych

Zarząd Związku Powiatów Polskich poświęcił szczególną uwagę dramatycznie pogarszającej się sytuacji szpitali powiatowych. Wskazano, że proponowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia rozwiązania finansowe – w tym obniżenie poziomu ryczałtów, wielomiesięczne opóźnienia w płatnościach za świadczenia Nielimitowane, likwidacja współczynników korygujących dla najmniejszych szpitali czy przerzucanie na placówki kosztów nowych obowiązków – prowadzą do dalszego narastania zadłużenia i realnego zagrożenia ciągłości udzielania świadczeń.

Zarząd podkreślił, że obecny kryzys nie jest wynikiem nieefektywnego zarządzania na poziomie lokalnym, lecz konsekwencją wieloletnich dysfunkcji systemowych, w tym wadliwej metodologii wyceny świadczeń, braku koordynacji zmian strukturalnych oraz niepełnego wdrożenia wyroków Trybunału Konstytucyjnego dotyczących finansowania ochrony zdrowia. W tym kontekście wskazano na konieczność rzeczywistego wykorzystania wojewódzkich planów transformacji jako narzędzia strategicznego, służącego zapewnieniu równego dostępu do świadczeń i racjonalizacji sieci szpitali, a nie jedynie formalnego dokumentu, mającego jedynie uzasadnić możliwość realizacji inwestycji czy wzięcia udziału w konkursie na pozyskanie środków finansowych.

Rynek pracy – brak realnych środków na realizację ustawowych zadań

Kolejnym kluczowym wątkiem była sytuacja powiatowych urzędów pracy po przyjęciu budżetu państwa na 2026 r. Zarząd jednoznacznie wskazał, że przyjęte na 2026 r. limity wydatkowania środków Funduszu Pracy uniemożliwiają realizację ustawowych zadań w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Członkowie Zarządu wskazywali, że mimo deklarowanego poszerzenia grup objętych wsparciem, środki przeznaczone na aktywne formy pomocy zostały drastycznie ograniczone, w wielu województwach do poziomu uniemożliwiającego jakiejkolwiek realne działania. Narusza to konstytucyjną zasadę adekwatności finansowania zadań publicznych powierzanych jednostkom samorządu terytorialnego.

Jednocześnie podkreślono, że sytuacja ta nie wynika z braku środków w Funduszu Pracy, lecz z decyzji o dalszym kumulowaniu środków na rachunku Funduszu.

Zadania zleczone i należności od Skarbu Państwa

Zarząd omówił również narastający problem niedofinansowania zadań, w tym zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz praktykę przerzucania na powiaty kosztów realizacji obowiązków państwa. Wskazano, że pomimo formalnych zmian w systemie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w wielu obszarach – takich jak zdrowie, oświata czy rynek pracy – realna sytuacja finansowa powiatów ulega pogorszeniu.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: wtorek, 20, styczeń 2026 15:40

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 420

W tym kontekście Zarząd zadeklarował wsparcie dla samorządów powiatowych, które zdecydują się dochodzić należnych środków od Skarbu Państwa lub jednostek administracji rządowej, w tym na drodze sądowej. Podkreślono, że wieloletnie niewykonywanie wyroków Trybunału Konstytucyjnego oraz wniosków Najwyższej Izby Kontroli podważa zaufanie do państwa i stabilność finansową samorządu.

Trwające głosowanie i dalsze kroki

Obecnie w Związku Powiatów Polskich trwa proces elektronicznego głosowania nad finalnie wydiskutowanymi projektami stanowisk. Po zakończeniu procedury głosowania przyjęte dokumenty staną się podstawą wystąpień Związku wobec instytucji rządowych i parlamentarnych oraz zostaną publicznie zaprezentowane jako wspólne stanowisko środowiska samorządowego.

Podsumowanie

Zarząd Związku Powiatów Polskich podkreśla, że dalsze ignorowanie problemów systemowych w ochronie zdrowia, polityce rynku pracy oraz finansowaniu zadań zleconych prowadzi do narastania kryzysu o wymiarze społecznym i ustrojowym. Związek deklaruje gotowość do współpracy przy wypracowaniu rozwiązań, jednocześnie oczekując od administracji rządowej realnych, a nie pozornych działań naprawczych.